

"شب بخیر و موفق باشید."

مقدمه ای بر برنامه های

گفتگو محور تلویزیونی

محمد حسین سلیمانیان

www.ketab.ir

سرشناسه : سلیمانیان، محمدحسین، ۱۳۵۷-
 عنوان : شب بخیر و موفق باشید (مقدمه‌ای بر
 برنامه‌های گفتگو محور تلویزیونی)
 وضعیت نشر : قم: نشر شهیدین زین الدین، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری : وزیری/ ۱۱۲ صفحه/ ۵۰۰۰ تومان
 شابک : ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۷۰-۵۸-۴
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
 یادداشت : کتابنامه
 موضوع : تلویزیون، برنامه‌ها
 موضوع : تلویزیون-ایران-برنامه‌ها-نمونه‌پژوهی
 موضوع : تلویزیون-برنامه‌ها-تحقیق
 رده‌بندی کنگره : ۲ش ۸س / ۶۵ / ۸۷۰۰ HE
 رده‌بندی دیویی : 384/5532
 شماره کتابخانه ملی : ۳۴۴۳۸۲۵

شب بخیر و موفق باشید (مقدمه‌ای بر برنامه‌های گفتگو محور تلویزیونی)

مؤلف: محمد حسین سلیمانیان

چاپخانه: حافظ

صفحه آرا: رضا فریدی

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۷۰-۵۸-۴

آدرس: قم- خیابان ارم- کوچه ۷- پلاک ۳

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۱۶۳۹

چکیده

با وجود اینکه در بسیاری از تلویزیون های دنیا برنامه های "گفتگو محور" از شاخص ترین برنامه های شبکه ها به حساب می آیند و نقش انکار ناپذیری در حصول به اهداف اصلی رسانه یعنی "اطلاع رسانی، آموزش و سرگرمی" بازی کرده اند، آیا در ایران هیچ وقت از قدرت تاثیر گذاری آنها استفاده شده است؟

این کتاب سعی دارد ضمن شناختن این برنامه ها به آسیب شناسی نمونه هایی از آنها بپردازد و با بررسی سه رکن اصلی یک برنامه گفتگو محور (مجرى، موضوع و میهمان) و به کمک روشهای آماری، سهم هر یک از این ارکان را در افزایش رضایت مخاطبین بسنجد.

در این کتاب با مطالعه اسناد و منابع و مصاحبه با کارشناسان و اساتید، نظرسنجی از مخاطبین و تحلیل نمونه هایی از این برنامه ها سعی گردید تا حد امکان پاسخی برای سوالات بیابیم.

"شب بخیر و موفق باشید." نام فیلمی است ساخته جرج کلونی. در این فیلم ادوارد مورو (با بازی دیوید استرائیرن) گزارشگر و خبرنگار شبکه CBS به مقابله با سناتور مک کارتی بر می خیزد و در نهایت موجبات رسوایی مک کارتیسم را فراهم می آورد.

مورو را شخصی توصیف کرده اند که به مک کارتی اصلی ترین ضربه را وارد کرد؛ آن هم با رسانه تلویزیون و در یک برنامه گفتگو محور. تصویر مورو با چهره ای خشک و بی روح، چشמהایی که به قدرت باور می زنند، نگاه خیره و نافذ و سیگاری که همیشه به دست دارد در مقام مجری، تصویر مک کارتی را مقهور و مغلوب می کند؛ این قدرت یک رسانه است اگر به درستی شناخته و به کار گرفته شود.

با سپاس از
استاد محمد خاکی بایسدار
و تقدیر از
همراهی همسر

فهرست عناوین

فصل اول: مقدمه ۱۳

- ۱-۱- مقدمه ۱۴
- ۱-۲- طرح مساله ۱۵
- ۱-۳- ضرورت و اهمیت ۱۸
- ۱-۴- سوال ۱۹
- ۱-۵- فرضیات ۱۹
- ۱-۶- تعریف مفاهیم کلیدی ۱۹

فصل دوم: پیشینه و مبانی نظری ۲۱

- ۲-۱- مفاهیم ۲۲
- ۲-۱-۱- اقناع و افکار عمومی ۲۲
- ۲-۱-۲- تحلیل شکل و سبک ۲۴
- ۲-۱-۳- طراحی الگوی مطلوب مدیریت رسانه ۲۵
- ۲-۱-۴- طول عمر ۲۷
- ۲-۱-۵- قرابت تلویزیون ۲۷
- ۲-۱-۶- مخاطب ۲۷
- ۲-۱-۷- مصرف، دریافت و استفاده ۲۸
- ۲-۱-۸- نیازها و امیال (رابطه سه ضلعی سرمایه گذار، برنامه ساز، تماشاگر) ۲۹
- ۲-۲-۹- تبدیل محتوا به زبان تصویر ۳۰
- ۲-۱-۱۰- نقش پژوهشگر در تولید ۳۱
- ۲-۲- انواع برنامه گفتگو محور ۳۳
- ۲-۲-۱- سخنرانی ۳۴
- ۲-۲-۲- مصاحبه ۳۵
- ۲-۲-۳- میزگرد ۳۷
- ۲-۲-۴- مصاحبه یا میزگرد ۳۹

۴۱	۲-۳- بررسی تحقیقات پیشین.....
۴۱	۲-۳-۱- نظرسنجی ها.....
۵۲	۲-۳-۲- پایان نامه ها.....
۵۲	۲-۳-۳- بررسی مقالات.....
۵۲	- تلویزیون و نوگرایی.....
۵۴	- متقاعد سازی و شیوه‌های تاثیر گذاری بر افکار عمومی.....
۵۴	- رابطه میزان استفاده از رسانه‌ها (با تاکید بر تلویزیون) و طرز فکر مخاطبان.....
۵۵	- بررسی نقش رسانه‌های جمعی و منافع ارتباطی در نگرش، مشارکت و رفتار.....
۵۵	- بحثی در زمینه ابعاد آرامش بخشی برنامه‌ها در صدا و سیما.....
۵۶	- انتخابات و نقش رادیو و تلویزیون.....

فصل سوم: روش تحقیق درباره موضوع..... ۵۷

۵۸	۳-۱- روش اسنادی.....
۵۸	۳-۲- روش مصاحبه عمیق.....
۵۹	۳-۳- روش پیمایش.....
۵۹	۳-۳-۱- تحلیل محتوا.....
۵۹	۳-۳-۲- پیمایش.....
۶۳	۳-۴- روش مطالعه موردی برنامه.....

فصل چهارم: یافته‌ها..... ۶۵

۶۶	۴-۱- مطالعه موردی برنامه‌های گفتگو محور سیاسی ما.....
۶۶	- نگاه یک.....
۶۸	- گفتگوی خبری ۳۰: ۲۲.....
۶۹	- جهان سیاست.....
۷۱	- سپهر سیاست.....
۷۲	۴-۲- یافته‌های پیمایشی در باره برنامه‌های گفتگو محور سیاسی سیمای جمهوری اسلامی ایران.....
۷۶	۴-۳- ارائه یک رگرسین.....
۷۶	محاسبه رگرسین چند متغیر:.....
۷۷	- بحث و نتیجه گیری.....
۷۸	۴-۴- آسیب شناسی برنامه‌های گفتگو محور سیاسی سیما.....
۷۸	۴-۴-۱- موضوع.....
۸۱	۴-۴-۲- مجری.....
۸۷	۴-۴-۳- کارشناس.....
۸۹	۴-۴-۴- عنوانبندی.....

- ۹۰ ۴-۴-۶- خط قرمزها
- ۹۳ ۴-۴-۷- ساختار
- ۹۴ ۴-۴-۸- زمان
- ۹۴ ۴-۴-۹- کارگردانی فنی (تلویزیونی)
- ۹۶ ۴-۴-۱۰- طراحی صحنه

فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات ۹۹

منابع ۱۰۶

www.ketab.ir

فهرست جداول

جدول ۱-۲- توزیع پاسخگویان برحسب میزان تماشای انواع برنامه به درصد	۴۳
جدول ۲-۲- میزان تماشای برنامه‌های گفتگو محور شبکه ۱ در ۸۶/۳	۴۵
جدول ۲-۳- پر بیننده ترین برنامه‌های گفتگو محور و ترکیبی در ۸۶/۳ با مخاطبین همیشه،	
اکثراً و یا بعضی اوقات	۴۶
جدول ۲-۴- میزان تماشا برنامه‌های گفتگو محور شبکه ۱ در ۸۶/۹	۴۸
جدول ۲-۵- موضوعات مورد علاقه مردم در برنامه‌های گفتگو محور در ۸۶/۹	۴۹
جدول ۲-۶- مهمترین ویژگی برنامه‌های گفتگو محور از نظر مخاطبان در ۸۶/۹	۴۹
جدول ۲-۷- میزان تماشای برنامه‌های گفتگو محور و ترکیبی شبکه ۱ در سال ۸۷	۵۰
جدول ۲-۸- میزان رضایت از برنامه‌های گفتگو محور و ترکیبی شبکه ۱ در سال ۸۷	۵۰
جدول ۲-۹- موضوعات مورد علاقه مردم در برنامه‌های گفتگو محور در ۸۷/۵	۵۱
جدول ۲-۱۰- پر بیننده ترین برنامه‌های گفتگو محور و ترکیبی در ۸۷/۵ با مخاطبین همیشه،	
اکثراً و یا بعضی اوقات	۵۲
جدول ۲-۱۱- مهمترین ویژگی برنامه‌های گفتگو محور از نظر مخاطبان در ۸۷/۵	۵۲
جدول ۴-۱- رگرسیون چند متغییری از رضایت بیشتر مخاطب در سال ۸۸ بر روی تمامی	
متغیرهای مجری، موضوع و میهمان (۵۰ N)	۷۷

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۲- رضایت از برنامه‌های گفتگو محور شبکه ۱ در حد خیلی زیاد و زیاد در سال ۸۷	۴۹
نمودار ۲-۲- بیننده و رضایت از برنامه‌های گفتگو محور و ترکیبی شبکه ۱ در حد خیلی زیاد و	
زیاد سال ۸۷	۵۱
نمودار ۴-۱- تعداد نما از مجری و میهمان	۷۰
نمودار ۴-۲- مقایسه زمان صحبت مجری و میهمان در برنامه‌های گفتگو محور نمونه	۷۲
نمودار ۴-۳- درصد میزان رضایت پاسخگویان از برنامه‌های گفتگو محور سیما در سال ۸۸	۷۵
نمودار ۴-۴- درصد رضایت پاسخگویان از میهمان، مجری و موضوع در سال ۸۸	۷۶